

**ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΦΛΕΒΑΡΗ 2022**

**ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

ΟΝΟΜΑ: \_\_\_\_\_ Βαθμός \_\_\_\_\_ %  
ΗΜ/ΝΙΑ: \_\_\_\_\_ / 2 / 2022 ΤΜΗΜΑ: \_\_\_\_\_ ☺ \_\_\_\_\_

**Α' Ομάδα**

**A.1.** Να γράψετε τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα από το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, ανάλογα με το περιεχόμενό της. (\_\_\_\_\_/10 μονάδες)

- α)** Η αύξηση του πληθυσμού, κατά τα πρώτα χρόνια της ανεξαρτησίας, συνυφαινόταν με την εξάντληση των περιθωρίων δημογραφικής εξέλιξης.  
**β)** Η σταφιδική κρίση στα τέλη του 19<sup>ου</sup> αιώνα και στις αρχές του 20<sup>ου</sup> αιώνα προκάλεσε μεγάλο ρεύμα μετανάστευσης προς τα λιμάνια της Μαύρης Θάλασσας και τη Μικρά Ασία.  
**γ)** Η άφιξη των Βαυαρών στην Ελλάδα το 1832 συνοδεύτηκε από τη σύναψη νέων δανείων.  
**δ)** Τον Νοέμβριο του 1920 η φιλοβασιλική κυβέρνηση του Βενιζέλου έχασε τις εκλογές και την εξουσία ανέλαβαν τα φιλοσυμμαχικά κόμματα.  
**ε)** Η άφιξη των προσφύγων της Μικρασιατικής Καταστροφής λειτούργησε ως καταλύτης στη δυναμική της ελληνικής κοινωνίας.

**A.2.** Να καταγράψετε: (\_\_\_\_\_/15 μονάδες)

- α)** το περιεχόμενο του όρου “**Ευημερία**”  
**β)** το περιεχόμενο του όρου “**Νομοθεσία 1907**”  
**γ)** τους **λόγους** που οδήγησαν το ελληνικό **εργατικό** και **σοσιαλιστικό** κίνημα σε ταχύτατη ωρίμαση κατά τη διάρκεια του **Α' Παγκοσμίου Πολέμου**.

**B.1.** Αναφορικά με τον **εξωτερικό δανεισμό** του ελληνικού κράτους: (\_\_\_\_\_/15 μονάδες)

- α)** να αναφέρετε τους **λόγους** που οδήγησαν τις ελληνικές κυβερνήσεις στη σύναψη δανείων κατά την περίοδο **1860- 1890** καθώς και στον **θεωρητικό δανεισμό** του 1917. (9 μονάδες)  
**β)** να παρουσιάσετε τους **τρόπους αξιοποίησης** των παραπάνω δανείων. (6 μονάδες)

**B.2.** Να αναδείξετε τις **μεγάλες επενδύσεις** που έγιναν στην Αθήνα στους τομείς της **υδροδότησης** και της **παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος** κατά την περίοδο μετά την Μικρασιατική Καταστροφή. (\_\_\_\_\_/10 μονάδες)

**Β' Ομάδα**

Γ.1. Αντλώντας στοιχεία από τα παρακάτω κείμενα και τον πίνακα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να παρουσιάσετε: ( /25 μονάδες)

- α) τους παράγοντες που εμπόδισαν την εκβιομηχάνιση της Ελλάδας κατά τον 19ο αιώνα. (12 μονάδες)  
 β) τους τομείς στους οποίους παρατηρήθηκε ανάπτυξη της ελληνικής βιομηχανίας στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα (13 μονάδες)

**ΚΕΙΜΕΝΟ Α**

«Την οικονομική και κοινωνική ιστορία της Ελλάδας τη σημάδεψε το γεγονός ότι δεν αναπτύχθηκε βαριά βιομηχανία και ότι κανείς από τους επαγγελματικούς κλάδους που αναφέραμε δεν μπόρεσε να γίνει ηγετικός παράγοντας της εκβιομηχάνισης. Ένας από τους σημαντικότερους λόγους ήταν η έλλειψη κάρβουνου. Επίσης, με εξαίρεση την ακτοπλοΐα, δεν υπήρχε σύγχρονο δίκτυο δρόμων και συγκοινωνιών στην ενδοχώρα, έλειπαν τα κεφάλαια, η εσωτερική αγορά ήταν πολύ μικρή, πολλές πόλεις ήταν επαρχιακές πόλεις με αγροτικό χαρακτήρα. Τους αλλοδαπούς επενδυτές ίσως τους απέτρεπε και η ληστεία, η κακοδιοίκηση, το ασαφές ιδιοκτησιακό καθεστώς της γης και ο διαφαινόμενος - από το 1850 - κίνδυνος πολέμου. Η ίδρυση βιομηχανικών μονάδων απέμεινε υπόθεση μεμονωμένων ατόμων, τα οποία αποτόλμησαν το ρίσκο ή κερδοσκοπούσαν. Μέχρι τον 20ο αιώνα δεν υπήρξε κάποια ώθηση για εκβιομηχάνιση».

[«Τα πολιτικά κόμματα της Ελλάδας 1821-1936, τόμ. Α',σελ. 294»]

**ΚΕΙΜΕΝΟ Β**

Μεταξύ 1875 και 1889 παρατηρείται μια αύξηση από 95 σε 145 εργοστάσια. Αλλά από τις 50 νέες μονάδες, οι 44 ήταν αλευρόμυλοι και οι 4 ελαιοτριβεία. Επιπλέον, οι περισσότερες εξυπηρετούσαν τη σιτοπαραγωγή της Θεσσαλίας και της Άρτας και πολλές «προσαρτήθηκαν» στην Ελλάδα, μαζί με τις επαρχίες αυτές, το 1881. Επομένως, η αύξηση δε δείχνει εκβιομηχάνιση: απλώς κατοπτρίζει την εδαφική επέκταση της χώρας και την αντίστοιχη αύξηση του πληθυσμού. Παρατίθεται ενδεικτικός πίνακας της εξέλιξης της βιομηχανίας μέχρι το 1890.

Έτη	Εργοστάσια	Ατμοκίνητα Εργοστάσια	Ισχύς
1867	168	22	291 cv (ατμόιπποι)
1874	199	95	1.967 cv (ατμόιπποι)
1889	145	145	5.588 cv (ατμόιπποι)

[Γ. Δερτιλής, Κοινωνικός Μετασχηματισμός και Στρατιωτική Επέμβαση, σελ. 89-90. Ο πίνακας από την Επισκόπηση της νεοελληνικής ιστορίας του Ν. Σβορώνου.]

Δ.1. Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από το κείμενο που σας δίνεται: ( /25 μονάδες)

- α. Να προσδιορίσετε τους στόχους της αγροτικής μεταρρύθμισης που ξεκίνησε η κυβέρνηση του Ελ.Βενιζέλου στη Θεσσαλονίκη το 1917. (8 μονάδες)

β. Να αναφερθείτε στην **ολοκλήρωση** της συγκεκριμένης μεταρρύθμισης και στα **νέα προβλήματα** που αναδείχθηκαν στην πορεία της. (17μονάδες)

### ΚΕΙΜΕΝΟ

Τὰ μέτρα ἀπαλλοτριώσεως θεσπίσθηκαν στὶς 20 Μαΐου 1917, καὶ τὸ φθινόπωρο τοῦ ἴδιου ἔτους ἐπεκτάθηκαν μὲ μερικές ἀλλαγές γιὰ νὰ περιλάβουν ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Ἡ μεταρρύθμιση ἀποσκοποῦσε στὴν ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωση τῶν κτημάτων ποὺ ξεπερνοῦσαν τὰ 1.000 στρέμματα. Οἱ κολλῆγοι καὶ οἱ ἀγροτικοὶ ἐργάτες, τόσο οἱ ντόπιοι ὅσο καὶ οἱ πρόσφυγες, θὰ ἔπαιρναν ἀγροτικούς κλήρους, εἴτε ἀπὸ τὶς ἀπαλλοτριωμένες γαῖες τῶν τσιφλικιῶν, εἴτε ἀπὸ γαῖες τοῦ δημοσίου. Κανένα ἀπὸ τὰ μέτρα αὐτά, ὅμως, δὲν ἐφαρμόσθηκε ἀμέσως. Ἐπίσης, κανένα ἀπὸ τὰ μεγάλα τσιφλίκια δὲν ἀπαλλοτριώθηκε τὸ 1917, καὶ μόνο ἓνα τὸ 1918. Καὶ πάλι ἐξωτερικὲς ἐπείγουσες ἀνάγκες, ὁ πόλεμος καί, ἀργότερα, ἡ Μικρασιατικὴ ἐκστρατεία ἀπορρόφησαν ὅλη τὴν προσοχὴ καὶ τὴ δραστηριότητα τῆς κυβερνήσεως· μετὰ τὸ 1922, μὲ τὴ μεγάλη εἰσροὴ προσφύγων, ἀναγκάστηκαν πιά οἱ κυβερνήσεις τῆς χώρας νὰ δώσουν ὀριστικὴ λύση στὸ ἀγροτικὸ πρόβλημα. [...] Τὰ προβλήματα ποὺ εἶχαν σχέση μὲ τὴ διακίνηση προϊόντων, τὴν παραδοσιακὴ ἐκμετάλλευση τοῦ μικροῦ παραγωγοῦ ἀπὸ τοὺς μεσάζοντες, τὴν ἔλλειψη κεφαλαίων καὶ τοὺς τοκογλυφικοὺς ὅρους δανειοδοτήσεως ποὺ ἐπικρατοῦσαν στὴν ἐλεύθερη ἀγορά, ἔκαναν ἀκόμη πιὸ αἰσθητὴ τὴν ἀνάγκη συλλογικῆς ἀσφάλειας ποὺ πρόσφεραν οἱ συνεταιρισμοὶ [...]. [...] Ἡ ἴδρυση τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τὸν Ἰούνιο τοῦ 1917, ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπάνοδο τοῦ Βενιζέλου στὴν Ἀθήνα, στάθηκε ἡ ἀπαρχὴ τῆς ἀμεσης κρατικῆς παρεμβάσεως στὴν ὀργάνωση καὶ καθοδήγηση τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς, ἔστω καὶ ἂν ἡ παρέμβαση ἦταν στὴν ἀρχὴ ὑποτυπώδης.

*Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, τ. ΙΕ': Νεώτερος Ἑλληνισμὸς ἀπὸ 1913 ὡς 1941, Ἀθήνα: Ἐκδοτικὴ Ἀθηνῶν.*

### Πίνακας

#### Απαλλοτριώσεις μεγάλων αγροτικῶν ιδιοκτησιῶν

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ
1917-1920	64
1921-1922	12
1923-1925	1.203



**Εν Δυνάμει**  
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Καλή) Επιτυχία ☺ σε όλους !!!